Grigore Constantinescu

Comuna

CORBI

PITEŞTI

MMXV

CORBI

COMPONENŢĂ: Comuna este formată din 6 sate: **Corbi**; Corbşori; Jgheaburi; Poduri; Poenărei; Stăneşti.
DISTANŢA FAŢĂ DE REŞEDINŢA JUDETULUI: 59 km.
SUPRAFAŢĂ: 56,5 km^2.
POPULAŢIE: 3.784 locuitori [1.829 M + 1.955 F] (2011).
Comună înfrăţită cu localitatea Brunoy [Franţa].

ATESTARE DOCUMENTARĂ:

Cârstieneşti – 1452 [6960] august 5 (DRH, B, ŢR, vol. I, doc. 108)• **Corbii-de-Piatră** (Corbi) – 1456 [6964] aprilie 15 (DRH, B, ŢR, vol. I, doc. 113)• **Corbşori** – <1575-1577> mai 28 (DRH, B, ŢR, vol. VII, doc. 222)• **Pârâeşti** – 1582 [7090] august 27 (DIR, XVI, B, ŢR, vol. V, doc. 76)• **Poenărei** – 1528 [7037] noiembrie 10 (DRH, B, ŢR, vol. III, doc. 66)• **Stăneşti** – 1502 [7010] iunie 19 (DRH, B, ŢR, vol. II, doc. 17).

În contextul localităților componente, cea mai veche atestare documentară se consemnează în cazul satului Corbi.

Așezarea este atestată documentar inițial în hrisovul emis de cancelaria domnească a voievodului Vladislav al II-lea la 15 aprilie 1456, confirmându-se jupanului Mogoș proprietatea asupra unor sate, printre care și „Corbii de Piatră".

Sit arheologic: Existenţa anterioară a unor comunităţi umane pe teritoriul actual al localităţilor Corbi şi Poenărei este atestată prin unelte (topoare de piatră şlefuită cu orificii) datând din neolitic, iar, pe teritoriul satului Stăneşti, printr-o tetradrahmă emisă de Alexandru Macedon, datând din perioada geto-dacică, monedă achiziţionată, în 1935, de prof. Constantin Moisil, directorul Cabinetului numismatic al Bibliotecii Academiei Române.

• Așezarea medievală **Cârstieneşti** [sec. XIV-XVI] – situată pe „Coasta Frumoasă-Cârstienești", la circa 400 m nord de satul Corbșori și 500 m est de Râul Doamnei și de șoseaua Corbșori-Corbi – neexplorată arheologic, în pofida insistenţelor personale reiterate specialiştilor şi autorităţilor competente de a se efectua investigaţii sistematice, întrucât situl prezintă forma vizibilă a unei fortificaţii prevăzute cu turnuri de colţ, aşezare pe care „pseudoistorici" locali o identifică a fi cetatea dacică „Geridava" <sic !>.

TOPONIMIE:

Corbi – numele anterior *Corbii de Piatră* – atestat documentar, provine din numele păsărilor – *corbi* <Corvus corax>, care îşi făcuseră cuiburi în masivul de gresie din vestul localităţii.

Corbşori – toponim diminutival format pe baza toponimului *Corbi,* indicând dimensiunile reduse ale aşezării, raportate la localitatea menţionată. Anterior, în zonă, se utiliza şi dubletul toponimic *Corbii Mici*.

Jgheaburi – toponimul este format pe baza pluralului apelativului *jgheab*, denumind aspectul stâncilor masive de gresie modelate de vânt, existente în aria localităţii.

Poduri – toponim format pe baza pluralului *pod*, indicând existenţa unor construcţii de acest tip care asigură legătura peste Râul Doamnei, cu satul Stăneşti.

Poenărei – toponimul este compus din apelativul *poiană* şi determinantul *rele*, indicând existenţa „mai multor poieni întrerupte **de** dealuri, râpi şi maluri".

- Stăneşti – toponimul are, la origine, eponimul *Stan* + sufixul *–eşti*, care indică organizarea socială pe bază de obşte a localităţii. În satul actual, a fost înglobat satul Pârâieşti.

Constantin Rădulescu-Codin menţionează, referindu-se la Stăneşti: „Satul îşi trage numele de la primul proprietar, Stănică, care a făcut moşia danie Mănăstirii Negru-Vodă din Câmpulung.”.

SPECIFIC ETNOCULTURAL:

Arhitectura populară tradiţională este specifică zonei montane a Muscelului. Locuinţele ţărăneşti vechi construite din bârne de lemn pe temelii supraînălţate de piatră prezintă, la faţada principală, o prispă, iar, în partea posterioară, un celar cu rol de depozit pentru produse agricole şi unelte de uz gospodăresc. Planul cvasi-generalizat cuprindea o „tindă” cu acces din exterior şi o odaie de locuit, sau o tindă centrală din care se asigura accesul în camerele laterale, cea situată spre şosea fiind „odaia curată”. Specificitatea construcţiilor de locuit edificate la sfârşitul secolului al XIX-lea şi începutul secolului XX constă în dispunerea, la nivelul superior, a spaţiilor destinate locuirii, iar, la nivelul inferior, a spaţiului pentru depozitarea produselor agricole. Construcţiile vechi aveau, la parter, o uşă grilată din stejar, prin care se asigura accesul în gârliciul dimensionat în raport cu limitele sălii etajului, iar, printr-o uşă cu blaturi masive din stejar, accesul în pivniţa propriu-zisă, compartimentată prin rafturi de lemn, pentru depozitarea fructelor. Accesul la etaj era dispus lateral, scara construită din trepte de scânduri sau din lespezi de piatră fiind mascată de un parapet de zid. Planul afectat spaţiului de locuit era compartimentat, de regulă, în: tindă, prin care se pătrundea în „odaia de locuit” şi în „odaia curată”. Modul de organizare a interioarelor locuinţelor ţărăneşti releva simplitatea şi bunul gust al deţinătorilor acestora. Din „podoaba caselor”, C. Rădulescu-Codin remarca existenţa a „două paturi cu câte o ţoală pe ele şi perne pe la capete şi pereţi, fără saltea; o laviţă cu talpă pentru pus pe ea vasele de apă şi vasele de gătit. Pe pereţii caselor, în dreptul paturilor, un ţol subţire, cadrilat zis scoarţă sau zăvastră; în dreapta şi în stânga scoarţei, cum şi la icoane, batiste şi şervete frumos cusute.”. Din arhitectura perioadei interbelice, se conservă construcţii publice şi particulare de excepţie: Căminul cultural Stăneşti, Şcoala generală Stăneşti – edificate, în această etapă istorică, cu participarea efectivă a Echipei regale studenţeşti; unicate de arhitectură modernă cu influenţe neoclasice (Casa dr. Victor Mărtoiu [înv. Mucenic Comândăşescu]) –[▲]– din Stăneşti), sau ale arhitecturii tradiţionale locale (Casa Grigore Constantinescu [preot Ioan Constantinescu]) –[▲]– şi casa înv. Gheorghe Popescu –[▲]– din Poenărei). O realizare remarcabilă a arhitecturii ecleziastice de lemn din zona etnoculturală Argeş-Muscel o constituie Biserica «Cuvioasa Paraschiva» din satul Poenărei –[▲]–, edificată, în 1937-1943, după proiectul arh. Dimitrie Ionescu-Berechet.

Portul popular din localitate prezintă particularităţi specifice costumului popular din zona Muscelului, dar şi evidente influenţe ale portului „ungurenesc”. Portul femeiesc cu catrinţe este reflexul originii transilvănene a unora dintre locuitoarele satului Corbi. Găteala capului, diferenţiată după vârste, constituie un element de individualizare a portului local, ca, de altfel, şi portul pălăriuţei mocăneşti.

Portul bărbătesc are ca piese componente: cămaşa cu barbur, pieptarul înfundat, cojoaca ciobănească din piei de oaie prevăzută cu mâneci foarte largi, cioarecii strâmţi, căciula sau pălăria mocănească.

În domeniul artei populare, s-au remarcat, în fazele finale ale concursurilor naţionale organizate în perioada anilor 1956–2006, creatoarele: Elisabeta Achimoiu, Aurelia Diaconu, Ana Meriuţ, Maria Mucenic din localitate, care au obţinut premii ori menţiuni pentru confecţionarea ţesăturilor de interior şi a pieselor de port popular.

Meştere renumite în arta ţesutului şi a cusutului: Silvia Bebeşelea (n. 1947), Maria Aurelia Diaconu (n. 1925), Ana M. Moraru (n. 1923) şi Elisabeta V. Săroi (n. 1954) se specializaseră în confecţionarea: iilor, cămăşilor mocăneşti, fotelor, vâlnicelor, perdelelor, carpetelor, prosoapelor, şervetelor, feţelor de masă, plocadelor, covoarelor persane pe care

le realizau pentru Cooperativa meşteşugărească «Musceleanca», secţia Cetăţeni, ori le vindeau în târgurile din zonă.

Arta tradiţională a ţesutului şi cusutului a fost continuată de creatoare din localitate: Ecaterina Poenaru, Maria Poenaru, Cornelia Tărceatu, Gabi Tărceatu. În fascinanta artă a încondeierii ouălor, a fost renumită Maria Scarlat. Lucrătura în piele constituie o îndeletnicire artistică pentru meşterii: Ion Costea şi Nicolae Rotaru.

În domeniul folclorului literar, printre cele mai reprezentative creaţii de acest gen, se înscriu doinele: Firicel de iarbă neagră, Puica, La Sfântă Măria Mare, N-am o scară să mă sui, precum şi baladele: Fata şi cucul, Romanul, Voichiţa, Voinicel Oleag.

Folclorul coregrafic local se înscrie pe aceleaşi coordonate, vădind unele influenţe transilvănene: Brâul bătrânesc, Brâul ca la Stăneşti, Brâul pe gurgui ca la Poinărei, Brâul pe 6, Brâuleţul ca la Stăneşti, Chindia, Ciuleandra, Costoreanca, Floricica, Focşeneanca, Foişoreanca, Hora Miresii, Lozasca, Marşul, Mânioasa, Sârba, Sârba iute ca la Poinărei, Sârba dreaptă de la Stăneşti, Sârba fetiţelor, Sârba lui 22, Ungureasca, Ungurica, Vulpea.

Ansamblul folcloric vocal-instrumental «Ciobănaşul» al Căminului cultural Corbi a fost înfiinţat în anul 1956, de către distinsul învăţător Ion A. Ilinescu. Sub coordonarea artistică a instructorilor: Nicolae V. Mica, Maria şi Ion Popescu, Dumitru Sturzeanu şi a vestitului rapsod popular Petre Achimoiu, ansamblul menţionat, care include, în repertoriul său, dansurile populare din zona etnofolclorică Argeş-Muscel: Alunelul, Hora, Sârba de la Corbi, Ungurica ş. a., a obţinut succese remarcabile în cadrul concursurilor organizate pe plan zonal, sau naţional.

O manifestare folclorică tradiţională – **Rapsodia păstorească** – se desfăşoară în fiecare an, cu prilejul „urcării oilor la munte", reunind formaţii şi interpreţi din satele componente ale comunei, dar şi din aşezările cu specific păstoresc din judeţele Argeş, Vâlcea şi Sibiu (Jina din Mărginimea Sibiului).

Târg tradiţional organizat cu ocazia unei sărbători religioase: Sfinţii Apostoli Petru şi Pavel (29 iunie) – hramul Bisericii rupestre Corbii de Piatră.

PATRIMONIUL CULTURAL-ISTORIC:

✚Biserica «Naşterea Maicii Domnului»+«Sf. Ioan Botezătorul» Alexandria [1956-1960]~ctitorită de enoriaşii parohiei, pe fundaţia unor biserici de lemn distruse de incendii, înălţate prin osârdia pr. Alexandru [ante 1870] şi pr. Ioan Hulea [1876], ultima fiind trăznită în 1955; proiectul bisericii realizat de arhitectul Dimitrie Ionescu-Berechet •intervenţii: refacerea integrală a acoperişului şi centrală termică, prin sponsorizarea managerului Virgil Baciu din Poenărei [2008] •pictură murală: Theodor Petrescu-Tutana [1960].

✚Biserica «Sf. Treime» Corbi [1941-1963]~ctitorită „cu stăruinţa pr. Gheorghe Popescu, pr. Ion Corbeanu şi a enoriaşilor parohiei"; proiect: arh. D. Ionescu-Berechet •pictură murală: Theodor Petrescu-Tutana [1963]; refăcută de Tatiana Hedeşiu-Cluj [2007] •intervenţii: centrală termică sponsorizată de managerul Virgil Baciu din Poenărei [2008].

✚Biserica «Sf. Treime» Corbi –[▲]– edificată, în anul 1830, de Ştefan Frăcescu, prin osârdia episcopilor de Argeş, Grigorie şi Ilarion, cu contribuţia unor ctitori locali, sub coordonarea directă a vechilului Mănăstirii Curtea de Argeş, Giurcă, pe amplasamentul unei biserici de lemn datând din anul 1770, „care arsese odată cu partea din sat căreia i se dăduse foc, în timpul unei epidemii de ciumă". Biserica prezintă un plan dreptunghiular compartimentat, cu absidă semicirculară decroşată; pridvor deschis cu arcade sprijinite pe coloane şi stâlpi masivi de zidărie la colţuri. Intervenţii: consolidare cu contraforturi; refacerea acoperişului [1995]. Biserica păstrează, fragmentar, în special, pe peretele vestic al pridvorului, pictura murală originară, renovată în 1995. În biserică, a fost organizată, de către pr. Gheorghe Dumitru şi prof. Cornel Andreescu, o expoziţie cu caracter istorico-etnografic şi de carte veche românească, precum şi o expoziţie de icoane pe sticlă pictate de artistul plastic Constantin Samoilă din Poenărei.

✚Biserica rupestră «Sf. Apostoli Petru şi Pavel» Corbii de Piatră – [▲]– a fost săpată, din vremi imemoriale, în peretele masiv de stâncă, înalt de circa 30 m, pe o lungime de 14,50 m. Monument „fără vârstă", biserica datează, cu certitudine, din perioada premergătoare constituirii statului feudal Ţara Românească, deşi tradiţia orală locală atribuie ctitorirea aşezământului religios monahiei Magdalina, soţia lui Hamza din Obislav [sec. XVI], care îl închină Mănăstirii Curtea de Argeş. Biserica este formată dintr-un naos dreptunghiular boltit şi dintr-un altar cu absidă în formă de potcoavă, accesul făcându-se prin pridvorul săpat, în 1814, la sud de naos. În 1827, Timotei şi Daniil ieromonahul adaugă tâmpla de zid şi un nartex. Episcopul cărturar al Argeşului, Iosif I, separă tinda de naos şi reconstruieşte tâmpla de zid [1780-1810]. Peretele vestic, care s-a prăbuşit în noaptea de Paşti, a fost refăcut, în cursul aceluiaşi an, de meşteri pietrari italieni [1889]. Pictura murală conservată fragmentar reprezintă mărturia unei vieţi religioase închegate în epoca premergătoare întemeierii Mitropoliei Ungrovlahiei la Curtea de Argeş [1359], constituind „cel mai vechi ansamblu de pictură murală din Ţara Românească", anterior cu câteva decenii programului iconografic de la Biserica Domnească din Argeş. Ansamblul rupestru include un adăpost săpat în stâncă, utilizat ca trapeză şi o clopotniţă de lemn cu aspect de bisericuţă, edificată în 1890. Aşezământul monahal s-a reînfiinţat ca mănăstire de călugări [1996].

✚Biserica «Naşterea Maicii Domnului»+«Sf. Nicolae» Corbşori [1857-1861]~ctitorită cu cheltuiala „enoriaşilor şi cu strădania preotului Arion Drăgoi" •intervenţii: înlocuirea învelitorii din şiţă cu acoperiş de tablă [1960]; reparaţii curente [2007]; centrală termică sponsorizată de managerul Virgil Baciu din Poenărei [2008] •pictură murală: I. Argeşeanu [1861]; Olga Stângaciu-Voinescu [1965]; Gheorghe Negru [1986]; Tatiana Hedeşiu [2007].

✚Biserica «Sf. Arhangheli Mihail şi Gavriil» Pârâieşti –[▲]– construită, în anul 1816, „de sătenii: Pătru Vitan, Niţu sin Ghinea, Ţântat, Coman sin Badea, Dumitru Purcaru, Dima Holteiul, Badea Lupean, Lixandru sin Mihai şi Şerbul Pârcălabul, cu ajutorul lui Scarlat, vătaful Plaiului Nucşoara", preot fiind Constantin Popescu (popa Din), originar din Aref, „adus de vătaf între călăraşii plaiului, fiindcă toţi credincioşii din Muşăteşti, unde era duhovnic, se opuneau mutării sale în Pârâieşti". Reparată în anul 1912. Biserica prezintă un plan dreptunghiular; pridvor închis, cu arcade semicirculare sprijinite pe coloane şi stâlpi de colţ; turlă-clopotniţă cu acoperiş conic evazat. Décor exterior format dintr-un tor supraînălţat, dublat, în partea superioară, de un rând de cărămizi dispuse în „dinţi de fierăstrău". Pictura murală originară se păstrează fragmentar, biserica fiind repictată în 1912, de pictorul Ion Dogărescu din Rucăr. Centrală termică pe lemne sponsorizată de managerul Virgil Baciu din Poenărei [2006]. În patrimoniul bisericii, se află cărţi ritualice: Antologhion [1767], Octoih [1805], Mineie [1852], Octoih [1854], Molitvelnic [1854], Tipic [1854] şi icoane pictate pe lemn în sec. XIX.

✚Biserica de lemn «Cuvioasa Paraschiva» Poenărei –[▲]– [1937-1943] reprezintă o chintesenţă a artei meşterilor cruceri din Muntenia; construită din lemn, după proiectul arhitectului Dimitrie Ionescu-Berechet din Câmpulung-Muscel, de întreaga obşte a Poenăreilor, „cu osârdia preotului cărturar Ioan Constantinescu, prin contribuţia familiilor: Poenăreanu, dr. Ion Mitulescu, general Victor Nanu şi a enoriaşilor din sat". Biserica a fost consolidată, fundaţia şi scara de acces fiind refăcute integral, în 2009, cu cheltuiala exclusivă a managerului Virgil Baciu, distins fiu al satului. Biserica, supraînălţată pe o fundaţie masivă din beton armat, prezintă un plan în formă de cruce; pridvor deschis susţinut, frontal, pe patru stâlpi de lemn şi, lateral, pe doi stâlpi adosaţi, amplu ornamentaţi, uniţi, în partea inferioară, printr-un pălimar de lemn, iar, la nivelul brâului în torsadă care înconjoară biserica, prin tiranţi de stejar sculptaţi. Decor arhitectural distribuit sub cornişă, spaţiul delimitat, în partea înferioară, de brâul în torsadă, fiind segmentat în panouri, prin baghete verticale ornamentate. Ancadramentele ferestrelor şi accesului, ca şi limitele unghiulare ale structurii turlei sunt amplu decorate. Pictura murală originară – interioară şi exterioară – realizată în anii 1942-1943, de fraţii Ion şi Pantelimon Fleşaru din Câmpulung-Muscel se integrează armonios ansamblului, prin programul iconografic adaptat spaţiului existent, fresca relevând influenţe neobizantine, un desen sigur şi un repertoriu cromatic

adecvat. În tabloul votiv, sunt înfăţişaţi: Grigore şi Ecaterina Poenăreanu, din ascendenţa unor ctitori; Nicodim, patriarhul României, şi Mihai I, regele României – portretul regelui fiind acoperit cu un strat de var, din dispoziţia autorităţilor, în perioada comunistă. Restaurarea picturii de pe iconostasul de lemn, efectuată de Tatiana Hedeşiu-Cluj [2002]. În patrimoniul bisericii, se află cărţi ritualice: Evanghelie [1812], Mineie [1852], Octoih [1854] ş. a.

✚Biserica «Sf. Treime» Stăneşti –[▲]– „s-au început la leatul 1831 şi s-au săvârşit la 1834 august 20 zile", potrivit unei legende locale, „din banii pe care haiducul Iancu Jianu i-a dăruit pentru înălţarea ei locuitorilor: Marian sin Toader, Dimitrie Şandru şi Gligore Răceanu, vătaf al Plaiului Nucşoara". Reparată în anii: 1879, 1936 şi 2003 (subzidire şi drenaj). Biserica are plan dreptunghiular, cu absidă circulară decroşată şi pridvor deschis, pe latura vestică. Pictura murală originară în frescă realizată de „Alex zugrav" [1834], în interior, dar şi în exterior, între brâu şi cornişe, conservă, în pronaos, tabloul votiv în care ctitorii: „jupân Dimitrie Sandu, soţia lui, Ruxandra, Leanca sin ego; jupân Gligore Răceanu, soţia lui, Maria, Eva sin ego; jupân Marian sin Toader, soţia lui, Maria, şi copiii lor: Niţă, Joiţa, Frusina, Marghioala şi Neculae" sunt reprezentaţi într-o manieră realistă, în costume de epocă, pictura fiind restaurată recent de către Ioan Darida, cu contribuţia financiară a „omului de afaceri" Horia Roşu. Centrala termică pe lemne a fost realizată recent cu sprijinul financiar al managerului Virgil Baciu, originar din satul Poenărei. În patrimoniul bisericii, se află cărţi ritualice: Minei [1815], Penticostar [1820], Mineie [1832], icoane pictate pe lemn în sec. XIX, un antimis [1875] şi un policandru de bronz cu 12 lumini [1894] ş. a.

✝Cruci de piatră: **Corbi**: 1699-1700 [7208] –[▲]– deasupra bisericii rupestre; 1789-1790 [7298] –[▲]– la 300 m de biserica rupestră; 1838– în Carpen ■~**Corbşori**: 1804 – lângă casa Șuţu ■~**Poenărei**: 1660/1673 –[▲]– lângă troiţa Nanu; 1660/1673 –[▲]– în Deal la Cruce; 1775-1776 [7284] – lângă casa Grăjdan; 1790-1791 [7299] –[▲]– lângă casa Aritina Rizea; XVIII –[▲]– în punctul Piatra; 1823-1824 [7332] –[▲]– în centrul satului ■~**Stăneşti**: XVII, 1821-1822 [7330] –[▲]– în nordul satului, spre Corbşori; 1724-1725 [7233] –[▲]– în Poduri; 1781 [7290] decembrie –[▲]–, 1785-1786 [7294] –[▲]–, 1787 [7259] august 8 –[▲]–, ¼XIX –[▲]–, 1802 –[▲]– în Pârâieşti; 1785-1786 [7294] –[▲]– pe Valea Lupului; 1810-1811 [7319] –[▲]–, 1813 februarie 15 –[▲]–, 1828 –[▲]–, 1831-1832 [7340] –[▲]– în curtea Bisericii Stăneşti; 1820 –[▲]– la sud de căminul cultural; 1831 iunie 20 –[▲]– la nord de căminul cultural.

✝Monumente eroi: **Corbi** [1916-1918]; autor: N. Kaghiorghis (1923) – lângă Primăria Corbi ■~ **Corbşori** [1916-1918]; (1934) – lângă Şcoala generală Corbşori ■~ **Poenărei** [1916-1918; 1941-1945]; (1920) – lângă Biserica satului ■~ **Stăneşti** [1916-1918; 1941-1945]. ■~Placa memorială **Stăneşti** [1916-1918] – la Căminul cultural Stăneşti.

În cursul luptelor pentru apărarea unității și independenței naționale a României, au căzut eroic la datorie 292 locuitori ai comunei Corbi, numărul eroilor menționați nominal în monumentalul volum «Argeș. Cartea eroilor» fiind raportat la evenimente de importanță fundamentală în istoria neamului românesc: Războiul de independență [11], Campania din 1913 [2], Primul război mondial [173], Al doilea război mondial [106].

⚔Momente de istorie locală

În cursul desfășurării operațiunilor militare din Primul război mondial , în Corbi, a staționat, în perioada 20-30 octombrie 1916, „un detașament înaintat format dintr-un escadron al Regimentului 6 Călărași, cu misiunea de supraveghere și de asigurare a legăturilor de comandament între Armata I și Armata II române. La 30 și 31 octombrie, s-a instalat, în satul Corbi, „cartierul" Brigăzii 2 Călărași.

❖ MEMENTO:

MUZEUL ISTORICO-ETNOGRAFIC POENĂREI organizat în 1984, în clădirea Şcolii primare Poenărei, de către prof. Grigore Constantinescu, în colaborare cu intelectuali din sat, prezintă, în expoziţia permanentă cu profil istorico-etnografic: geneza şi evoluţia acestui sat de moşneni, ocupaţiile tradiţionale, arhitectura locală, portul popular tradiţional, coordonatele spirituale, personalităţile culturale, eroii satului care s-au jertfit în luptele pentru

apărarea patriei, eroii Rezistenţei armate anticomuniste din Poenărei. În acelaşi spaţiu, s-a amenajat o interesantă expoziţie de metaloplastie şi icoane pe sticlă a artistului plastic poenărean, Constantin Samoilă.

●**BORDEIUL PARTIZANILOR**, amenajat pe Dealul Toaca (895 m), în Râpile cu Brazi din Poenărei, a constituit ultimul adăpost, în anii 1952-1958, al membrilor Grupării de Rezistenţă armată anticomunistă «Haiducii Muscelului»: Petre şi Toma Arnăuţoiu, Constantin Jubleanu, Maria Plop şi al fetiţei acesteia, Ioana, născută, în 1956, în bordei. ●**TROIŢA luptătorilor din rezistenţa anticomunistă** amplasată în curtea gospodăriei preotului martir Ioan Constantinescu, consacrată eroilor din Gruparea de partizani «Haiducii Muscelului», formaţiunea care „a supravieţuit cel mai mult în România [1948-1958], comparativ cu alte detaşamente de partizani anticomunişti". Text incizat: „Jertfindu-vă, sub steagul sfânt / al patriei, prin timp, durate, / aţi semănat acest pământ / cu dor nestins de libertate".

●**TROIŢA LILIANA NANU** – amplasată la ramificaţia spre Poenărei a drumului Domneşti-Nucşoara; dedicată fiicei col. Victor Nanu, Liliana [1922-1939]; refăcută integral de sculptorul Ion Rodoş din Nucşoara.

●**NAUM RÂMNICEANU** – statuie realizată de artiştii plastici din Curtea de Argeş: Traian Duţă, Floricâ Florian şi Florin Maior – absolvenţi ai Academiei de arte plastice „Nicolae Grigorescu" din Bucureşti, pe baza proiectului arhitectului Eugeniu Ivănescu din Piteşti.

EXPOZIŢIILE DE ARTĂ POPULARĂ – organizate, din iniţiativa primarului comunei, Mihai Ungurenuş, în spaţiile amenajate din localurile Căminul cultural Stăneşti şi Primăria comunei Corbi, reflectă, prin piesele expuse, diversitatea ocupaţiilor locale, dar, mai ales, varietatea şi splendoarea portului popular tradiţional cu influenţe ardeleneşti evidente.

●**BISERICA LUI ENACHE** din Stăneşti − denumită astfel după numele meşterului pietrar Enache sin Lixandru Lupeanu „care procura de aici lespezi de piatră pentru pardoseala bisericilor şi pentru praguri de casă". Biserica lui Enache, amenajată, pe Valea Lupului, într-o peşteră lungă de 8 m şi lată de 4 m, păstrează inscripţii runice.

IN MEMORIAM

✪ Martiri ai luptei pentru libertate participanţi la Rezistenţa armată anticomunistă de pe versanţii sudici ai Munţilor Făgăraş [1948-1958]: ●**ANDREESCU N. NICOLAE** [1918-1959], preot ortodox în Nucşoara; ●**CONSTANTINESCU GH. IOAN** [1906-1959], preot cărturar în Poenărei, autor al eseurilor cu caracter moral-religios şi metodic publicate în periodice bisericeşti: «Buna creştere a copiilor», «Taina sfântă a căsătoriei», «Despre trebuinţa religiei în omenire», «Iubirea creştină», «Obiceiurile strămoşeşti şi obiceiurile noastre», «Metoda practică a predării învăţământului religios în şcoala primară» ş. a.; ●**POPESCU GH. GHEORGHE** [1902-1959], învăţător din Poenărei; ●**SORESCU-TICU NICOLAE** [1900-1959], agricultor din Poenărei; ●**BĂŞOIU D. NICOLAE** [1900-1959], agricultor din Stăneşti; ●**MICA V. ION** [1923, Bădeşti-1959], învăţător în Corbi – executaţi la Închisoarea Jilava în noaptea de 18/19 iulie 1959 şi ●**COMÂNDĂŞESCU MUCENIC** [1881-1960], învăţător din Stăneşti, mort în detenţie.

✪ **CONSTANTINESCU-PREDUŢ IULIANA** [1929-2002]; originară din Poenărei; profesoară de istorie şi limba română; arhivist diplomat. Autoarea tulburătoarei opere autobiografice «Speranţe încătuşate», [1999/2000], evocatoare a suferinţelor îndurate în închisorile comuniste din România.

✪ **BĂJENARU TEODOR** [1853-1931] – profesor de muzică; preot la bisericile piteştene: „Sf. Gheorghe", „Mavrodolu" şi „Sf. Treime" [1884-1920], dirijor de cor. Primul profesor de muzică şi dirijor de la Liceul „I.C. Brătianu"; fondatorul Societăţii muzicale române „Dorul" din Piteşti [1904]. Compoziţii proprii, prelucrări de folclor.

✪ **HERA NICOLAE** [1908-1996] – profesor de istorie în Stăneşti; coautor, cu prof. Ungureanu Gheorghe, al monografiei «Satul Stăneşti, judeţul Argeş».

✪ **ILINESCU A. ION** [1907-1999] – distins învăţător cu preocupări culturale; redactează, în cadrul Societăţii culturale „Corvinul" din Corbi, «Albumul-cronică al comunei Corbi, judeţul Argeş» [1973].

✪ **MĂRTOIU VICTOR** [1912, Stăneşti-1996, Piteşti] – medic chirurg; doctor în ştiinţe medicale la Universitatea din Cluj [1935]. Autorul unor studii referitoare la: «Tehnica de laparoscopie» [1942], «Masa traumatic-chirurgicală pentru operaţii şi ghipsare» [1955], «Procedeu inovator în operarea prolapsului anorectal la adult» [1959].

✪ **MĂRTOIU MUCENIC DUMITRU** [1939-2003] – poet, medic obstetrică-ginecologie la: Târgu Jiu, Aninoasa, Racoviţa, Valea Iaşului, Piteşti. Autorul volumului de versuri «Transplant de suflet» [2002], remarcabil sub raport conceptual; scrieri documentate despre Constantin Brâncuşi – în manuscris.

✪ **MĂRTOIU GH. IOAN** [+1917] – învăţător în Corbi; erou în Primul Război Mondial. Pasionat de folclor, a cules cântece populare locale, pe care le-a pus pe note muzicale şi le-a publicat în revista «Muscelul nostru».

✪ **MITULESCU ION** [1875-1942], originar din Poenărei – medic; asistent colaborator la Institutul Koch din Germania, membru corespondent al Societăţii de medicină din Berlin; autor al unor opere de referinţă în domeniul medical: «Sufluri cardio-pulmonare, mecanisme şi diagnostic» [1900], «Tuberculoza» [1903].

✪ **MOISE ION** [1928-2007], originar din Stăneşti – filolog, cu studii universitare în Uniunea Sovietică; profesor universitar la Universitatea Piteşti. Opera: «Evoluția negației în limba rusă» [1971], «Toponimie şi istorie argeşeană» [1992], «Dicţionarul toponimic al României. Oltenia» [1993//1995], «Studii de onomastică» [1994], «Studii de lingvistică românească» [1994], «Localităţile judeţului Argeş. Studiu etimologic şi istoric» [2000], «Dicţionar de paronime» [2001] – în colaborare.

✪ **POENĂREANU GRIGORIE** [sec. XIX] – preot în Poenărei; participant la crearea Societăţii Filarmonice [1833], alături de personalităţi culturale ale epocii: Ion Heliade-Rădulescu, I. Câmpineanu, C. Aristia ş. a.; a cunoscut personal pe marii cărturari români: Eufrosin Poteca, Iancu Văcărescu, Grigore Alexandrescu şi Ion Ghica – memorialistul care îl evocă în celebrele sale «Scrisori către Vasile Alecsandri».

✪ **RÂMNICEANU NAUM** [1764, Corbi-1838/1839, Cernica] – cleric şi cronicar român. Născut în familia protopopului Bucur, originară din Jina–Sibiu, refugiată în Corbi, din cauza persecuţilor religioase din Transilvania. A scris: «Hronologia domnilor Ţării Româneşti de la întemeiere până la 1834» – în limba română; o cronică referitoare la evenimentele din Ţara Românească dintre 1768-1810, evocând momente din istoria Europei şi a Imperiului otoman (în greceşte) şi un «Istoric al zaverei în Valahia», considerat un amplu documentar despre mişcarea de la 1821. A afirmat ideea latinităţii poporului român. A compus ode sacre în limba română şi greacă.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ:

Grigore Constantinescu– *Argeșul monumental – enciclopedie patrimonială*, Pitești, 2011, p. [543-546] – 170-171; Idem– *Rezistenţa armată anticomunistă de pe versanţii sudici ai Munţilor Făgăraş*, www.google.ro, calameo.1227548; Idem– *Poenărei-Muscel – bastion al Rezistenţei anticomuniste*, www.google.ro, calameo.1227548; Idem– *Poenărei-Muscel – sat martir*, www.google.ro, calameo.1227548; Idem– *Epopeea Rezistenţei anticomuniste din Poenărei-Muscel*, www.google.ro, calameo.1227548; Idem– *Poenărei-Muscel monografie etnoculturală*, www.google.ro, calameo.1227548; Idem– *Corbi-Muscel – monografie etnoculturală*, www.google.ro, calameo.1227548; Idem– *Biserica rupestră Corbii de Piatră*, www.google.ro, calameo.1227548; Idem– *Naum Râmniceanu*, www.google.ro, calameo.1227548; Idem– *Bisericile de lemn din judeţul Argeş – monumente de arhitectură*, www.google.ro, calameo.1227548

Ion Andreescu, Ion Urecheanu– *Monografia comunei Corbi, judeţul Argeş*, Piteşti, 1971, 155 pag.; Ion Ilinescu– *Corbi, tradiţie şi contemporaneitate*, Piteşti, 2004, 198 pag.; Ion Ilinescu– *Mărturii de suflet din Corbi-Argeş*, Piteşti, 1997, 175 pag.; Ion Ilinescu, Iulia-Alina Şerban– *Corbi Argeş (Album de suflet)*, Piteşti, 2008; Ion Ilinescu, Maria Miu, Virgil Baciu, Maria Ungurenuş– *Corbi-Argeş, străbună vatră românească*, Piteşti, 2005; Constantin Rădulescu-Codin– *Comuna Corbii din Muscel şi locuitorii săi...*, Piteşti, 1921, 132 pag.; Constantin Rădulescu-Codin– *Literatură, tradiţii şi obiceiuri din Corbii Muscelului...*, Bucureşti, 1929, 128 pag.; Constantin Rădulescu-Codin– *Muscelul nostru. I. Comuna Corbi*

şi locuitorii săi…, Câmpulung, 1922.; Nicolae Hera, Gheorghe Ungureanu– *Satul Stăneşti, judeţul Argeş. Schiţă monografică,* Bucureşti, 1984, 172 pag.; Grigore Constantinescu– *Corbi-Muscel, monografie etnoculturală*, Piteşti, 2006, 176 pag.; Ion Miu, Maria Miu– *Monografia satului Corbşori, comuna Corbi, judeţul Argeş,* Piteşti, 2007, 212 pag. + 16 file ilustraţii color; Grigore Constantinescu– *Poenărei-Muscel monografie etnoculturală*, Piteşti, 2008, 284 p, 18 file ilustraţii.; http://judete.biz/localitati-arges/; Ion Popescu-Argeşel – *Judeţul Argeş*.

–[▲]– Monument istoric şi de artă

Corbi
Jgheaburi
270
731
Poienărei
Corbşori

Riu Doamnei
5
unișu
1142
Dealuri
Corbi
Cosaci
Jgheaburi
Slămnești
Uleni
4
II
Corbșori
945
Poienărei
2
Poduri
Stănești
2

PRIMĂRIA COMUNEI CORBI.

BISERICA RUPESTRĂ CORBII DE PIATRĂ.

BISERICILE DIN CENTRUL COMUNEI.

BIBLIOTECA · MUZEU

ABDUL KARIM AL SOPANY
1754 - 1858

ŞCOALA GENERALĂ CORBI.

ŞCOALA GENERALĂ CORBŞORI.

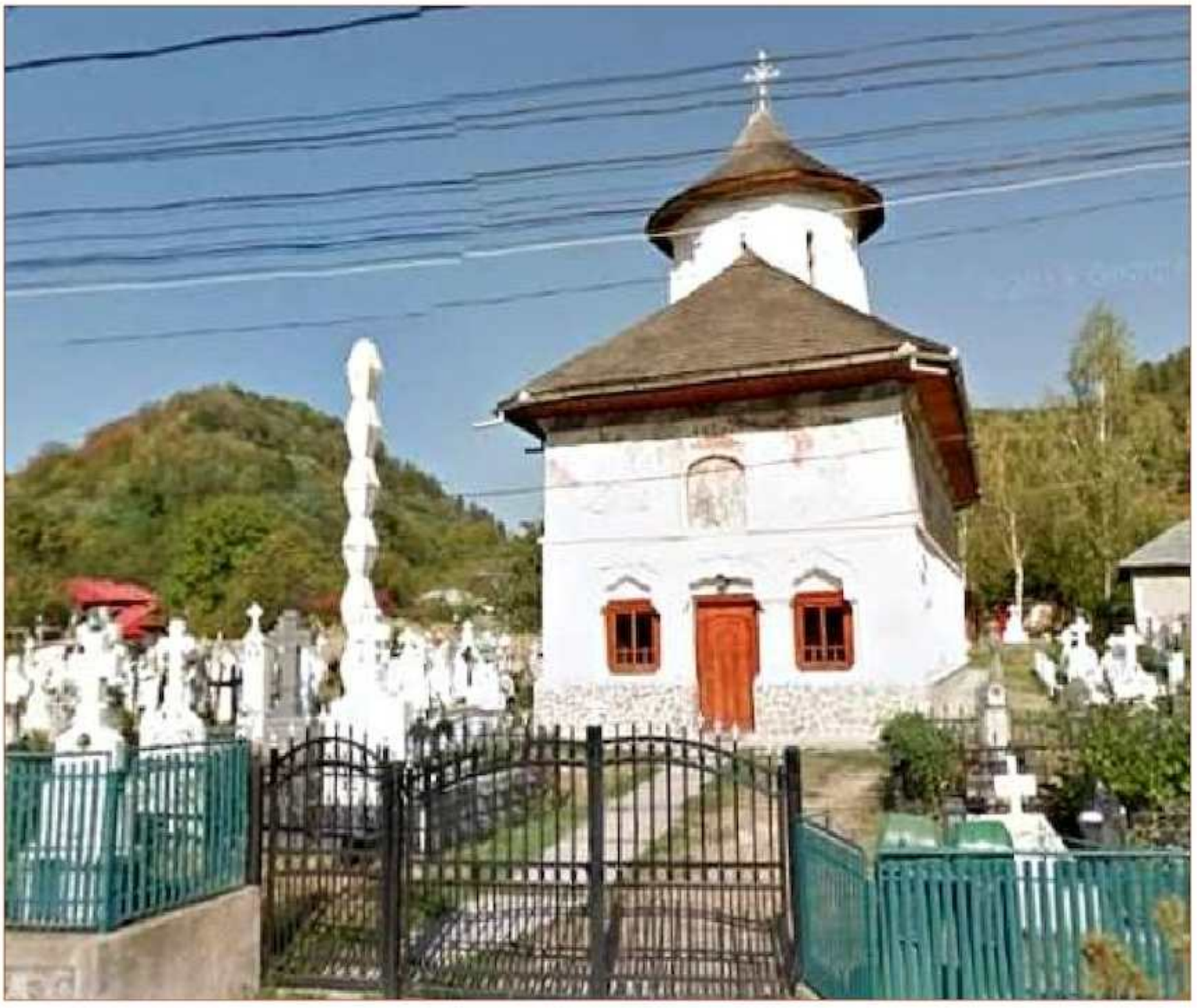

BISERICA STĂNEŞTI.

CĂMINUL CULTURAL STĂNEŞTI.

ŞCOALA GENERALĂ STĂNEŞTI.

CASA ÎNV. COMÂNDĂŞESCU.

CASA ÎNV. CRINU.

CASA DIN STĂNEŞTI
AMPLASATA ÎN MUZEUL SATULUI DIN BUCUREŞTI.

BISERICA PÂRÂIEŞTI.

Golul Poenăreilor, din dealurile muscelene, ultima citadelă a luptătorilor anticomunişti

RÂUL DOAMNEI LA POENĂREI.

TROIŢA LILIANA NANU.

BISERICA DE LEMN DIN POENĂREI.

CASA PR. IOAN CONSTANTINESCU.

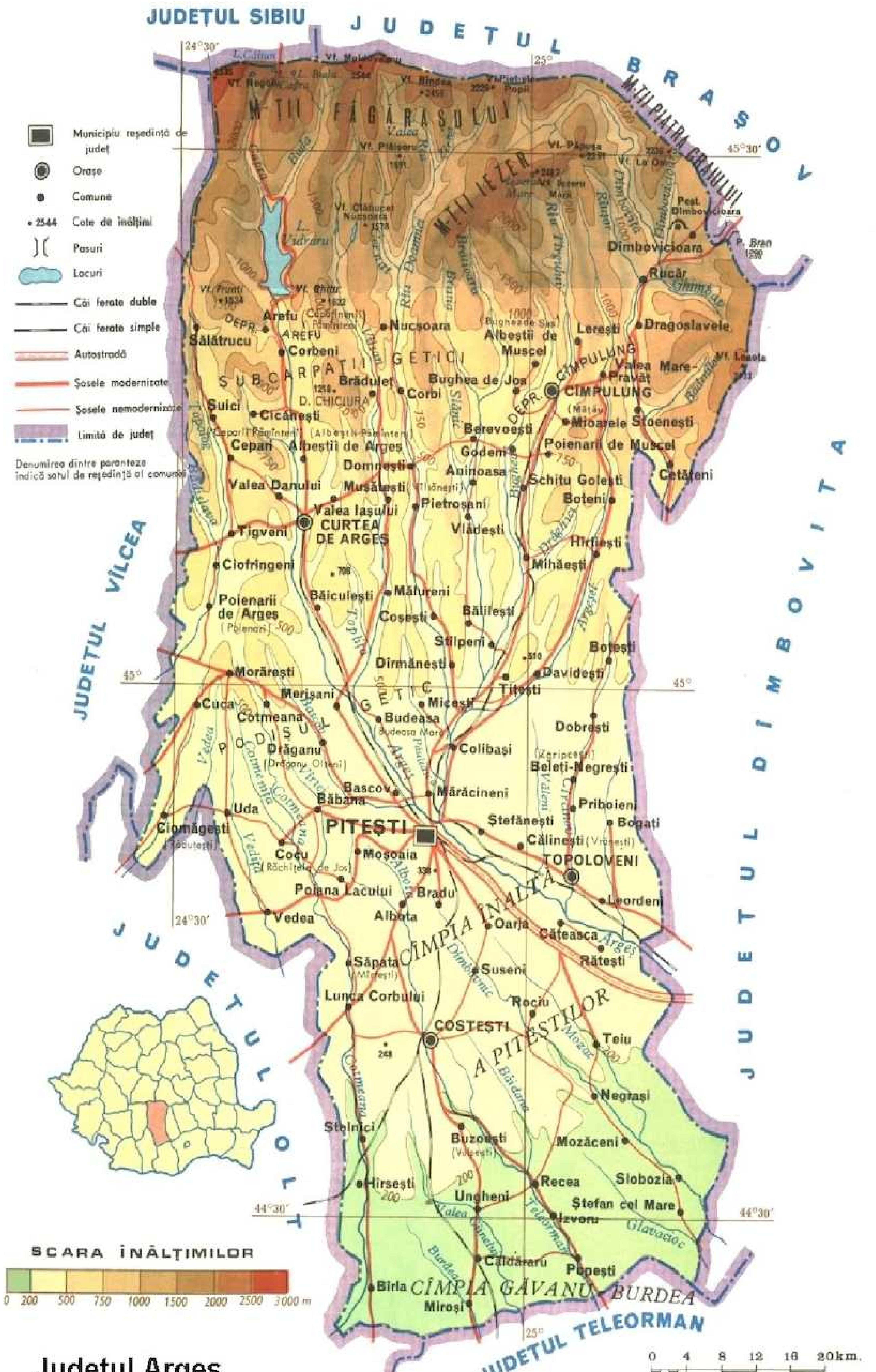

Judetul Argeș